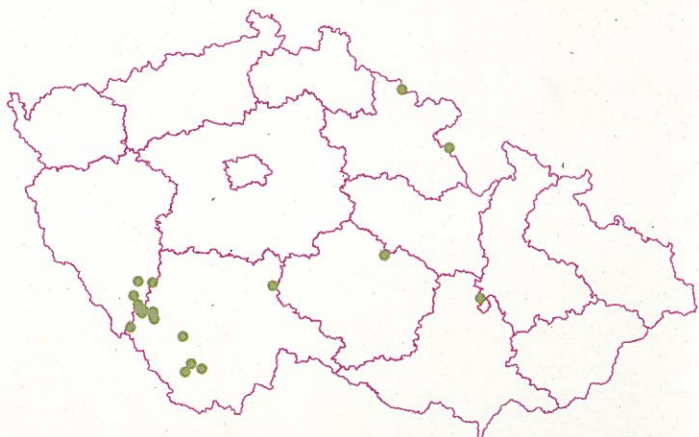

Lokality s výskytem hořečku mnohotvarého

O Koalici

Neformální sdružení Koalice nevládních organizací pro Naturu 2000 působí v České republice již od roku 2003. V současnosti Koalici tvoří 18 aktivních členských organizací, které v rámci svých možností spolupracují

v otázkách týkajících se Natury 2000. Členství v Koalici je otevřené pro všechny NNO, jež chtějí přispět k ochraně Natury 2000.

www.koalicepronaturu.cz

O projektu

Koalice v současné době realizuje projekt "Posílení role NNO při ochraně soustavy Natura 2000", podpořený grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti. Projekt probíhá od července 2008 do června 2010.

Nositelům projektu je DAPHNE ČR – Institut aplikované ekologie. Informace o tomto projektu lze nalézt na webových stránkách Koalice.

Cílem je ustanovit funkční a dlouhodobě udržitelný program spolupráce nestátních neziskových organizací při praktické ochraně lokalit soustavy Natura 2000. V rámci projektu věnujeme pozornost lokalitám postiženým změnou hospodaření nebo absencí managementu.

Členské organizace Koalice sledují v České republice celkem 50 vybraných lokalit. Je zjišťován výskyt předmětů ochrany, jsou navrhovány zásady vhodného managementu a zpřístupňovány informace určené veřejnosti.

Kontakt

Mgr. Lenka Vokasová
DAPHNE ČR - Institut aplikované ekologie

Husova 45, 370 05 České Budějovice
tel.: +420 602 750 309
e-mail: lenka.vokasova@daphne.cz

www.daphne.cz
www.koalicepronaturu.cz

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti.

Hořeček mnohotvarý český *Gentianella praecox* subsp. *bohemica*

Hořeček mnohotvarý český

Gentiana praecox subsp. *bohemica*

Hořeček mnohotvarý český je velmi vzácná modrofialově kvetoucí rostlina, jejíž budoucnost je vážně ohrožena. Dnes je tento druh na pokraji vyhynutí, přestože ještě v polovině minulého století byl u nás poměrně běžný a vyskytoval se na stovkách lokalit.

Jak hořeček vypadá

Hořeček dosahuje výšky 10 až 50 cm, velikost rostlin a počet květů velmi závisí na podmínkách stanoviště. Kveté od konce srpna do začátku října, ve vyšších nadmořských výškách o něco dříve. Jedná se o dvouletou rostlinu - v prvním roce dojde k vytvoření růžice přízemních listů, listy na podzim odumřou a rostlina přezimuje v přízemních pupenech.

Ve druhém roce se pak vytvářejí kvetoucí lodyhy. Roste zejména na krátkostébelných loukách a pastvinách, ale i na mezích, stráních a v osluněných lesních lemech v oblastech od pahorkatin až po hory.

Kde se lze s hořečkem setkat

Hořeček mnohotvarý český byl v minulosti hojně rozšířen téměř na celém našem území kromě západních a severozápadních Čech a východní a jihovýchodní Moravy. Dnes je v České republice známo asi 60 míst jeho výskytu. Na většině z nich přežívají pouze malé populace, skutečně početných populací zbývá jen kolem dvaceti. Nejvíce lokalit se zachovalo na Šumavě a v Šumavsko-novohradském podhůří, několik na Českomoravské a Dražanské vrchovině a v nejbližším okolí, tři v Orlickém podhůří, dvě v Krkonoších a izolovaná lokalita na Táborsku.

Kromě České republiky se vyskytuje v bavorské části Šumavy, přiléhající části Rakouska a v jižním Polsku.

Co hořeček potřebuje

Zejména od 50. let minulého století začaly hořečky z krajiny rychle mizet, a to v souvislosti se změnami ve způsobu obhospodařování krajiny. Dříve rostly na obecních pastvinách, okrajích polních cest a dalších místech s mechanicky narušovanou vegetací. Většina těchto ploch však byla rozorána, přehnojena, zalesněna, nebo naopak ponechána ladem.

Hořeček je konkurenčně slabý druh schopný růst jen v rozvolněných porostech. Zapojování drnu a houstnutí travních porostů po zániku pravidelného obhospodařování vede velmi rychle k jeho vymizení. Důležité je proto zejména maloplošné mechanické narušování půdního povrchu, které bylo v minulosti zajišťováno pastvou drobných hospodářských zvířat.

Dnes se v chráněných územích nachází mnoho lokalit hořečku. Ani zde však není jeho přežití zaručeno, protože málokde se daří zajistit optimální péči, kterou je extenzivní pastva koz a ovcí nebo alespoň seč doplněná vyhrabáním stařiny a mechu. Pro druh je v současné době připravován záchranný program, který by měl zabránit zániku dalších lokalit a zajistit přežití hořečku v naší krajině.

Kde si mohu najít další informace